Toepassing van de Muscarinic Acetylcholinergic Receptor ANTagonist Exposure (MARANTE) schaal in de WZC populatie. Een hulp voor eerstelijnswerkers?

Haio: LEYS Cedric , U.G.
Promotor: CHRISTIAENS Thierry , U.G.
Praktijkopleider: Van Thuyne Sara

Context: Geneesmiddelen met anticholinerge effecten worden frequent voorgeschreven bij ouderen en kunnen leiden tot geneesmiddelengerelateerde bijwerkingen. De Muscarinic Acetylcholinergic Receptor ANTagonist Exposure (MARANTE) schaal berekent de anticholinerge “exposure” aan de hand van zowel kracht als dosering van alle medicatie . De associatie met bijwerkingen bij patiënten in een WoonZorgCentra (WZC) is nog niet onderzocht.

Onderzoeksvraag: Wat is de prevalentie van het gebruik van geneesmiddelen met anticholinerge effecten bij WZC-bewoners en wat is de associatie tussen anticholinerge blootstelling en anticholinerge ongewenste effecten. Heeft het melden van de MARANTE-score aan de huisarts een impact op het voorschrijfgedrag en hierdoor op de anticholinerge klachten van de patiënt?

Methode: Prospectief observationeel cohortonderzoek bij WZC-bewoners. De individuele MARANTE-score werd berekend gebruikmakend van de bestaande medicatielijst. Symptoomscores van frequente anticholinerge symptomen werden bekomen door afname van vragenlijsten. Na 3 maanden werden dezelfde metingen gedaan. De toepasbaarheid werd getoetst aan de hand van de ervaringen van de deelnemende huisartsen via een open interview.

Resultaten: In totaal werden 14 patiënten van gemiddeld 82.1 jaar oud geïncludeerd. 50% van de studiepopulatie nam medicatie met anticholinerge werking. De patiënten hadden gemiddeld 4,3 potentieel anticholinerge klachten, vooral droge mond (64.0%), moeilijke stoelgang (64.0%) en jeuk of droge huid (57.1%). Er werd een significante associatie gezien tussen anticholinerge blootstelling en een ernstige droge mond (symptoomscore ?4). Na 3 maanden vertoonden de gemiddelde MARANTE-score (P=0.47) en symptoomscore (P=0.21) een niet-significante daling. De gemiddelde symptoomscore voor droge mond was na de observatieperiode significant lager (P=0.03). De MARANTE-schaal werd door de deelnemende artsen als praktisch uitvoerbaar beschouwd en als een facilitator in het deprescribing proces gezien.

Conclusie: De MARANTE-schaal kan een adequate inschatting geven van de anticholinerge blootstelling bij WZC bewoners. De MARANTE-schaal werd als praktisch ervaren, en kan als aanvulling worden gebruikt bij de afbouw van medicatie.